МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ДИТЯЧОМУ ЦЕРЕБРАЛЬНОМУ ПАРАЛІЧІ

підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус вибіркового освітнього компонента «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ДИТЯЧОМУ ЦЕРЕБРАЛЬНОМУ ПАРАЛІЧІ» підготовки бакалавра.

Розробник: Корець Тетяна Вікторівна, асистент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми: (Індика С. Я.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні <u>кафедри фізичної терапії та ерготерапії</u>
протокол № 6 від 21 січня 2026 р.

Завідувач кафедри: (Андрійчук О. Я.)

© Корець Т. В., 2026 р.

I. Опис освітнього компонента

<table>
<tr><th>Найменування показників</th><th>Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень</th><th>Характеристика освітнього компонента</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Денна форма здобуття освіти</td><td rowspan="8">22 Охорона здоров'я
227 Терапія та реабілітація
Фізична терапія, ерготерапія
Бакалавр</td><td>Вибірковий</td></tr>
<tr><td>Рік навчання: 3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість годин/кредитів
150 / 5</td><td>Семестр: 6-й</td></tr>
<tr><td>Лекції – 10 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">ІНДЗ: немає</td><td>Практичні – 20 год.</td></tr>
<tr><td>Консультації – 10 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота – 110 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Мова навчання</td><td>Форма контролю: залік
Українська</td></tr>
</table>

II. Інформація про викладача

ПІП **Корець Тетяна Вікторівна**
Посада: асистент кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Контактна інформація: (099 426 1396; @Korets.Tetiana@vnu.edu.ua)
Дні занять: заняття провод’яться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті: https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Фізична терапія дитячому церебральному паралічі» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти бакалаврського рівня. ВОК орієнтований на підготовку фахівців, які здатні професійно працювати з дітьми, що мають діагноз Дитячий церебральний параліч, з метою підвищення їхніх функціональних можливостей, покращення якості життя та сприяння соціальній інтеграції.

У межах курсу розглядаються анатомо-фізіологічні особливості та патофункціональні зміни, характерні для дітей із ДЦП, а також основні типи рухових порушень — спастичність, гіпотонія, гіпертонус, розлади координації та інші — і їхній вплив на повсякденну активність та участь дитини. Окремий акцент робиться на ранньому втручанні як важливому чиннику покращення прогнозу розвитку.

Практична складова освітнього компонента передбачає опанування сучасних методів фізичної терапії: кінезіотерапії, технік розтягування і зміцнення м’язів, вправ для розвитку рівноваги та координації, використання тренажерів і допоміжних засобів. Вивчаються також підходи нейрореабілітації, зокрема Бобат-терапія, Метод Войта, сенсорна інтеграція, позиціонування та гідротерапія.

Курс формує навички розробки індивідуальних програм реабілітації з урахуванням ступеня тяжкості порушень, вікових, когнітивних та психоемоційних особливостей дитини. Значна увага приділяється мультидисциплінарній взаємодії — співпраці з лікарями, логопедами, психологами — та активному залученню родини до реабілітаційного процесу.

Також освітній компонент охоплює профілактику вторинних ускладнень (контрактур, сколіотичних деформацій, порушень дихальної функції) та формування умов для підтримки активного способу життя дитини і її успішної адаптації в соціумі.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою вибіркового освітнього компонента є формування системних і поглиблених знань щодо особливостей перебігу дитячого церебрального паралічу, сучасних підходів до фізичної реабілітації та набуття практичних умінь зі створення й упровадження індивідуалізованих програм терапії.

Завдання курсу: опанування курсу «Фізична терапія при церебральному паралічі» сприяє розвитку професійних компетентностей, необхідних для результативної роботи з дітьми з ДЦП, забезпечення якісного реабілітаційного супроводу, максимального відновлення їхніх функціональних можливостей і повноцінної соціальної інтеграції.

3. Soft skills.

У результаті вивчення освітнього компонента «Фізична терапія при дитячому церебральному паралічі» у здобувачів вищої освіти формуються такі ключові soft skills:

- здатність логічно і критично мислити;
- креативність, оригінальність та ініціативність;
- уміння працювати в команді та взаємодіяти;
- навички ефективної комунікації;
- професійна етика та відповідальність.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**					**Форма контролю / Бали**
	Усього	**у тому числі**				
		Лек.	**Практ.**	**Конс.**	**Сам. роб.**	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Клініко-функціональні основи дитячого церебрального паралічу						
Тема 1. Етіологія, патогенез і класифікації Дитячий церебральний параліч	15	2	2	1	10	ДС+ІРС / 5
Тема 2. Клінічні форми ДЦП та характеристика рухових порушень	13	-	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 3. Порушення м’язового тонусу, постурального контролю та моторного розвитку	13	-	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 4. Супутні порушення (когнітивні, мовленнєві, сенсорні, ортопедичні)	13	-	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 5. Міжнародні системи оцінювання: GMFCS, MACS, принципи ICF.	15	2	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Разом за змістовим модулем 1	69	4	10	5	50	**5**
Змістовий модуль 2. Методи фізичної терапії та побудова індивідуальної програми						
Тема 6. Принципи раннього втручання та доказова практика при ДЦП	15	2	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 7. Кінезіотерапія в системі фізичної терапії	15	2	2	1	10	ДС+ІРС / 5

Тема 8. Методи нейророзвиткової терапії: • Бобат-терапія • Метод Войта	13	-	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 9. Сенсорна інтеграція, позиціонування, використання допоміжних засобів	18	-	2	1	15	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 10. Профілактика вторинних ускладнень (контрактури, сколіоз, дихальні порушення)Принципи складання індивідуальної програми реабілітації	20	2	2	1	15	ДС+ІРС, Р / 5
Разом за змістовим модулем 2	81	6	10	5	60	**5**
Разом годин/ Балів	**150**	**10**	**20**	**10**	**110**	**200 балів**

Форма контролю*: ДС – дискусія, ІРС – індивідуальна робота здобувача освіти, Р – реферат.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко. Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру лабораторних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на лабораторних заняттях та на підсумкових контрольних роботах під час вивчення відповідних тем.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення вибіркового освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття, дотримуватися правил техніки безпеки, мати засоби індивідуального захисту та спецодяг.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на платформі дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина»,

«Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Оцінювання здійснюється згідно Положення про електронний журнал.

У разі переходу на дистанційне навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності регламентується чинними законодавчими актами України та внутрішніми документами університету: Кодексом академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки та Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки, які встановлюють загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечують дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. У разі пропуску заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі за графіком відпрацювання згідно з Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

У разі порушення дедлайнів виконання завдань, без поважних причин, робота може оцінюватися на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, забезпечується відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або

інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки Також здобувачі вищої освіти мають право на зарахування певної кількості балів, відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача за умови, що здобувач виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 200 балів).

У випадку, якщо здобувач набрав менше, ніж 120 бали, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

Повторне складання підсумкового контролю допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	**Лінгвістична оцінка**
170–200	**Зараховано**
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
1–119	**Незараховано** (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Bobath Concept: Theory and Clinical Practice in Neurological Rehabilitation / Raine S., Meadows L., Lynch-Ellerington M. – Wiley-Blackwell. *(Теорія та практика Бобат-підходу.)* https://www.wiley.com/en-us/Bobath%2BConcept%3A%2BTheory%2Band%2BClinical%2BPractice%2Bin%2BNeurological%2BRehabilitation-p-9781405170413?utm_source
2. Cerebral Palsy: Science and Clinical Practice / Ed. by M. Dan, L. Mayston, M. Paneth, N. Rosenbloom. – London: Mac Keith Press.

(Фундаментальне клінічне керівництво з доказовим підґрунтям.) https://www.mackeith.co.uk/book/cerebral-palsy-4/?utm_source

3. Neurological Rehabilitation / M. Stokes. – Elsevier. *(Принципи нейрореабілітації, доказові підходи.)* https://shop.elsevier.com/books/physical-management-for-neurological-conditions-with-pageburst-access/stokes/978-0-7234-3560-0?utm_source
4. Physical Therapy for Children / Ed. by R.J. Palisano, M. Orlin. – Elsevier. *(Розділи з нейрореабілітації та роботи з дітьми з ДЦП.)* https://shop.elsevier.com/books/campbells-physical-therapy-for-children/palisano/978-0-323-79796-2?utm_source
5. Vojta Therapy / V. Vojta, A. Peters. – Springer. *(Основи рефлекторної локомоції.)* https://de.wikipedia.org/wiki/Vojta-Therapie?utm_source